

૫૦૪૮

લોક પ્રીય ગાયન સંગ્રહ

ભાગ બીજો

આવૃત્તી પેહેલી

અખદુલ્લશેન બાકરભાઈ શાહેરના

ફલગીના ગાયનો

છાપી પ્રસીધ કરનાર

ઇશુકઅલી અખદુલતઇએબ

સને ૧૮૧૭ ના આંત પ્રમાણે રજીસ્ટરનો

સરવે હક, પ્રસીધ કરનારે રાખ્યોછે

ધી "રેઅલ પ્રીટીંગ પ્રેસ"

મુંબઈ.

ઈસવી સને ૧૮૯૨ સંવત ૧૯૪૮

કીમત આઠ આના

લોક પ્રીય ગાયન સંગ્રહ

ભાગ ૨ ને

ચોક્ક—૧ લે।

તમે પ્રીત કરોતો કરજે જુગમાં એવી
 મારી જન કરીને પ્રીત આપજે પ્રાણ
 મોહજ્વલત કરોતો કરજે એવી રાખી ચીતને ધીઆન
 એક (બે) હાસ્તદારની સમજે હકીકત વાલા
 મારી જન જરા સમજેની મારા સરદાર
 એક છોકરો રજપુતનો એક શાહકારનો ઘણો હુશીયાર
 બંધેની હાસ્તી હતી ઘણો બહુ બારી
 મારી જન એકપર એકનો હતો બહુ પ્યાર
 બંધેની હાસ્તીમાં ફરક નહીં હતો જરા દીલદાર

અંજ

બંધેની વાતો ઘેરમાં કોઈ નહીં જાને
 ના બહાર નારને નાતો માત પીતાને
 મારી જન હતા બેઉ છેલ છખીલા જુવાન
 મોહજ્વલત કરોતો કરજે એવી રાખી ચીતને ધીઆન

ચોક્ક—૧ ના

શાહુકારનો છોકરો રજપુતને ક્રવા લાગો
 મારી જન શેહેરમાં ચાલો ક્રવા જઈએ
 આજ ખુશીછે એવી કશુંબા પાણી કરી લઈએ
 શામાન કશુંબા પાણીનો મંગાવો
 મારી જન પીને મતવાલા હવે થઈએ
 ઘાટે બેસી ચાલો વાત દુઃખ સુખની કહીએ

સુલ

જે વખત ખંધેની ક્રવા નીકલી શવારી
 પોશાક બદનપર પેરી જરીની જરતારી
 મારી જન જોઈને થયા સરવે હેરાન—મોહખમત

ચોક્ક ૩ ના

ક્રતા ક્રતા એક ગલી ખાકી રહી વાલા
 મારી જન હતુ જહાં રજપુતનું ધરખાર
 તેજ ગલીમાં ક્રવાને આવ્યા મારા શરકાર
 રજપુતની હવેલી શાત માલની ઉંચી
 મારી જન શાહુકારની નજર જ પોંચી યાર
 પવનથી પડદો ઉડી ગયો ને નજરે આવી નાર

સુલ

રજપુતની નાર બેથી શીંગાર કરીને
 શાહુકારના છોકરે જોઈ નજર ભરીને
 બેહોંસ થઈને કીધા યાદ હરીને
 મારી જન જોઈને ઘણો થયો હેરાન—મોહખમત

ચોક્ક ૪—થો

રજપુતની નારને જોઈ થયો દીવાનો
 મારી જન જોઈને થયો ઘણો ઉદાસ
 રજપુત ક્રવા લાગો વાલા થયાછે કેમ નીરાસ
 શું તકશીર હુમારી થઈ તે ખતલાવો
 મારી જન આવીને કરેની પાસે વાત
 દીલમાં જુદાઈ રાખોછો તે નથી લાગતુ ખાસ

મુલ

શાહુકારે દીલની વાત કહી શંભલાવી
 પેલી સાત માલપર નાર નજરમાં આવી
 એક પલક આંખની મારીને મુઘ જુલાવી
 મારી જન એના ઉપર આપીશ મારો જન—મોહખત

ચોક્ક—૫ મો

રજપુત દીલમાં લાગો સોંચ કરવાને
 મારી જન દોસ્તએ મારયું ઘેર મારૂ
 ખારીએ બેશીને રાંડએ કીધું નઠારૂ
 રજપુતએ પછી શાહુકારને દીલાસો દીધો
 મારી જન મેં મેનત લઈસ હું તારા ચારૂ
 જન પણ મારો જસે તોપણ કરીસ કામ તારૂ

મુલ

તમે ક્રૂર ના કરો એ મારા પીયારા
 હું કરીશ તમારૂ કામ અયે દોસ્ત હુમારા
 હું ઘેર જાઉં જાઓ ઘેર તમારા
 મારી જન વચન આપાને ચાલયા જુવાન—મોહખત

ચોક્ક—૬ ઠો

રજપૂત પછી ઘેર આવીને બેઠો
 મારી જન ઉદાસી જોઈને કહે છે નાર
 તમપર ઉદાસી ચાની આવી છે કુહોની મારા ભરથાર
 નાહી ઘોઈને ચાલો બેસો જમવાને
 મારી જન રસોઈ કીધી સરવે તથ્યાર
 હલી મલીને જમો ઉદાસી કારોની દીલની બહાર

મુલ

રજપૂત કહે છે આ બલયું તાર ખાવાનું
 શું કરું ગરમ પાણીને બલ્યું નાવાનું
 દોસ્તદારને વચન આલ્યુ છે કેમ થાવાનું
 મારી જન જો એમાં શું કરેય હવે ભગવાન—મોહખત

ચોક્ક—૭ મો

રજપૂતની નાર રજપૂતને કેવા લાગી
 મારી જન મુશીખત શું તમપર આવી
 દીલનો હાલ ચરવે પુછો પાસ રજપૂતને બોલાવી
 જ વાતો હતી ચાહુકારની દીલમાં તેના
 મારી જન ખની હકીકત સરવે સંભલાવી
 સરવે વાતો ચાહુકારની નારને કહીને સંભલાવી

મુલ

આ વાત શમજીને કેવા લાગી નારી
 તમો જાઓ લાઓ દોસ્તદારને કરો તથ્યારી
 આ હુકુમમાં હાજર રહીય તમારી પ્યારી
 મારી જન એનો હું કરીય પુરો અરમાન—મોહખત

ચોક્ક—૮ મેં

રંજપુત પુથી થઇ નીકળ્યો ઘેરનો બાહેર
 મારી જન આવીને મળ્યો તેજ મુકામ
 શાહુકારના છોકરાને પછી કીધો નમી સલામ
 હું વચન નારનું જઇ લઈને યહાં આંચો છું,
 મારી જન કરીને આંચો છું પુર કામ
 આજની રાતે કુલોની શેજ પર કરજો તમે આરામ

જુલ

તે નારને મારી વાત કહી ના કેજો
 તમે હલી મલીને રંગ રશ લુતી લેજો
 અને પ્યાર મોહજ્વલત કરી મગનમાં રેજો
 મારી જન આપશે તમને ધણો તે માન—મોહજ્વલત

ચોક્ક—૯ મેં

રંજપુત પછી શાહુકારને તેરી લાંચો
 મારો જન આવ્યા બંધે દીલ જન
 માર કરી શીંગાર ખની જવી મોહનરાણી
 ઘરની દાશી પર હુકમ નારએ કીધો
 મારી જન કરો જમવાની તઘયારી
 જમી કરીને ઉઠ્યા નારીએ શાહુકારને પાયું પાણી

જુલ

પાણી પીને ધભરાયો ધણો બહું વાલો
 પછી કહ્યું નારીએ શેજ પલમ પર ચાલો
 ઢમ થયા દીવાના જરાતો હોંસ સંભાલો
 મારી જન અત્યારથી બન્યાછો ઢમ નાદાન—મોહજ્વલત

ચોક—૧૦ મે।

રજપુત અને દાશી નીચે આવીને બેઠા
 મારી જન ઠે સાહુકાર કરે છે ઉપર વાત
 હલી મલીને ચાલ્યા પલંગપર નાખી ગલામાં હાથ
 વાંતો કરતા બંધેને બંધ આવી ગઇ
 મારી જન ઉઘમાં ગુજરી અરધી રાત
 જમી ઉઠ્યો સાહુકારનો છોકરો તેને લાગ્યો ઉતપાત

ગુલ

જાણીને ઉઠ્યો અને દીલમાં બહું બીધો
 મારો દોસત નીચે ઉભો છે હો હુંએ દીધો
 ઉંધાઇ ગયો કહી એય ના હુંએ કીધો
 મારી જન પુરો ના થયો દીલનો અરમાન—મોહખ્યત

ચોક—૧૧ મે।

એવો વીચાર તે બેશીને પલંગપર કીધો
 મારી જન પછી ઉતરીને નીચે ચાર
 ચારે તરફ ચારદામાં ફરવા લાગ્યો તે દીલદાર
 શહું બંધે નીચે નજર કરીને જુએ છે
 મારી જન જુએ માંદેલો સહુ ઘેરનો સંસાર
 એક જુતીએ લટકેલી રજપુતની ધાલ તલવાર.

ગુલ

તલવારપર રજપુતનું નામ લખેલું જની
 તે નામ વાંચીને એને ધણી થઇ હેરાની
 સાહુકાર કહે છે કીધી હુંએ નાદાની
 મારી જન જરા સમજેની ધરીને કાન—મોહખ્યત

ચોક—૧૨ મે।

તે નામ વાંચી શાહુકાર ધણો ધબરાયો
 મારી જન કહેછે દીલમાં દીલજની
 આતો દોસતનુ ઘેર મારા, અને આ એની રાણી
 મારા દોસતને મોહુ ક્રમ કરી દેખાડું
 મારી જન ધુલછે મારી જીંદગાની
 મારી ગલાપર ખંજર હાથથી મરી મયો જની

જુલ

એક ઘડી પછી નાર પલંગપર જંગી
 શાહુકારને મરેલો જોધ રડના લાગી
 આવી મોજ મજમાં ગમતી કટારી લાગી
 મારી જન કામ શું દીધુ તુંએ નાદાન—મોહખત

ચોક—૧૩ મે।

શાહુકારનુ માથુ ખોલામાં મુકી રડેછે
 મારી જન મજ દુનીઆની ના કહી આખી
 તુંતો જનથી ગયો એકલી મને રાખી
 મારા ધણીને જાણને જવાબ હું શું આણું
 મારી જન દુઃખમાં મને તુંએ નાખી
 તારો મારો કળેતો હવે દુનીઆ જોશે આખી

જુલ

એમ કહીને નારએ મારી ગલે કટારી
 તે વખત પ્રાણ છોડીને મરી ગઇ પ્યારી
 આ દુનીઆમાં ઠાઈ એવી થશે નહો નારી
 મારી જન જરા સમજેની મારા દીલજની—મોહખત

ચોક—૧૪ મો

રજપુત નીચે દાશીને ઢવા લાગો
 મારી જન દોસતને ઢમ લાગી બહુ વાર
 ઊંધાઈ ગયો હોયતો તું જઈને વેલી જગાર
 આ વાત સમજીને દાશી ઉપર આવી
 મારી જન જુવે ખોલીને બંધે કમાર
 બંધે જણા મરી પડેલા ખાઈ ગલે કટાર

ગુલ

ધમરાઈને દાશી કહે હવે ઢમ થાશે
 શું જવાબ આપું જઈ રજપુતની પાશે
 હું પણ મરું છોડું ફનીઆની આશે
 મારી જન કઠારી ખાઈને આપ્યો પ્રાણ—મોહખત

ચોક—૧૫ મો

એમ કરતા ચાર સવાર પડી ગઈ
 મારી જન ઉદાસી રજપુતને આવી માર
 ભગવત જને શું થયું દોસતને ઢમ લાગી બહુ વાર
 દાશીને ખખર લેવાને મોકલી ઉપર
 મારી જન ખખર દાશી પણ નહી લાવી ચાર
 દાશી પણ તેની થઈ ગઈ રાણુપર ધરજે હવે ફીતકાર

ગુલ

આખરે થાકીને રજપુત ઉપર આવ્યો
 તણુદેને મરેલા જોઈ ધણો ધમરાયો
 ગમગીન થઈને આંખમાં આંશું લાયો
 મારી જન પુરો નહી થયો દોષનો અરમાન-મોહખત

ચોક—૧૬ મે.

રજપુત વોરદામાં બેસી ધણે રડેછે
 મારી જન હરદ રજપુતને થયું ખારી
 દોસતની ખાતર ખોઈ બેઠો ધરખર અને નારી
 રજપુત કહેછે કહી મજ નથી જીવવામાં
 મારી જન હાથમાં લઈને તે કટારો
 તે પણ જનથી ગયો કટારી પોતાના ગલે મારો

જુલ

આ દુનીઆમાં એવો દોસત દોષ નહી થાયે
 જે ધણી દોસતી કરશેતો ઈજત બશે
 ધણ માલ તમારો હશેતો લુતી ખ.શે
 મારી જન જરા સમજેની ખીજુ ખયાન—મોહનત.

ચોક—૧૭ મે.

મારેની હકીકત તમને ખોલી શંભલાજી
 મારી જન સાંભલો સાચુ માફ ફરમાન
 નાર ખની દુનીઆમાં જરા સમજેની ચેવલી પાન
 અને ચુનો થયો રજપુત ધણીછે તેનો
 મારી જન કાથો શાફુકારનો છોકરો દીલજન
 ફાચી થઈ સોપારી હવે તું સત કરીને માન

જુલ

અખફુલહુશેનના ખીઆલ સદા રંગીલા
 ખમનજીના ચંગપર નીશાન લીલા પીલા
 દુસમનની છાતીપર થોડી દીધાછે ખીલા
 મારી જન ખીઆલ દોષ ગાળે એવો ઇનશાન—મોહ.

ખરી રંગત ખીઆલ ચાર શહેલીને।

ચોક—૧ લે।

ચાર શહેલી નીકલી ધરથી પોથાક પેરી જરતારી
ધાયન મોચન ધોખન ચોથી તંબોલનનો બપઢા બારી
પેલી ધાયણ કહેછે એની હું જતે હુશીઆર ધણી
કરમ મારા કુતેલા તેથી મને મલ્યોછે ગાંઢા ધણી
એનું દુઃખ જોતાં જોતાં ને હવે કુંતો દીવાની ખની
પરનાવતોનું નખખોત જાજે મરજે રાન ધેરની જણી

ગુલ

જાતી જોઈને દુઃખમાં નાખી, મોજ કહી મેએ ના ચાખી
છાંદગી રહીછે ચોરી બાકી, મને કુવારી કમ ના રાખી
એનું દુઃખ જોતાં જોતાં ને હવે થઈછું દુઃખચારી-ધા-મો.

ચોક—૨ લે।

ધાયણ કહેછે મોચણને એન તને બલાપોછે શાને।
મને બલાપો છે ધણેા એની ધણીછે એક આંખે કાણે।
શોભીતાછે ધણેા મજનો જોવોછે મોતીનો દાણે।
એના કરમમાં હું પણ ફશીછું ક્યારે મુવો મરવાનો

ગુલ

એ જો મરેતો શારૂ થાએ, દુઃખમાં નાખી મારી માએ,
જાજ બલાપો કમ જોવાએ, એની જનતીનું નખખોત જાએ
ઠાઈનો ધણીછે ગાંધો ગેરો ઠાઈનો ધણીછે વેપારી.

ચોક—૩ નો.

ઘોખન કહેછે જો શઘ્યરને મારાપર કહી નયો કહાણી
 ઘોખી મારો છેલખટાઉ હું એની મોહેના રાણી
 હું એની છું સુંદર પીયારી એ મારોછે દીલજાણી
 તરેહ તરેહના કપડા પેશવે બહુ રાખેછે મેહેરખાની

ગુલ

ઘોખી મારો છેલછખીલો
 બેલપર બેસેછે રંગાલો
 થઇને ફીરેછે રાતો પીલો
 કુંદી કરવામાં કંઈ નથી દીલો
 એવા ઘણીની દોલતથી હું થઇને ફરછુ સુખ્યારી-ધા-મો

ચોક—૪ થો

તંબોલન કહેછે તન શઘ્યરને શમજો ખુસવકતી મારી
 ઘણી મારો તંબોલી પ્યારો, ચેવલી મેહેમના વેપારી
 જરાખુટાની ચોલી પેહરું, તરેહદાર પેહરું સારી
 ભાત ભાતના પાન ખાઈને મારયા કરુંછું પીચકારી

ગુલ

જાત જાતના ખીરા ખનાઈ
 વરક સુનેરી ઉપર ચરાઈ
 ભણા ખુરાને હું સમજાઈ
 અખદુલકુશેન આશકને મનાઈ
 ખમનજી કહે ખીઆલ રંગીલા એની શદાછે બલહારી

આશકી મુંઝવના જીવાન

રંગત લંગરી.

ચોક—૧ લો

આશકી મુંઝવના જીવાન, વાંકી ટોપીને બદ્યાન, પેરે
 મારા દીલજન, કબજે ખુટાદાર
 પીચ બેકના ધાલી ખુટામ કરે તે ઘણો ચમકાર
 માથે વધારીને બાલ, ખીસામાં ખોટું ઘડીયાલ આવે
 વાંકી વાંકી ચાલ, ખુટ ભપકાદાર
 ઢાઢ વાણીઓ જીવાને બ્રાહ્મણ કાઢ માર ચમાર
 ગાડીવાલાને બોલાવે, વેલો ગાડી હાંકી લાવે, ભાવ તેનાથી
 થરાવે, ચીનના સાહુકાર
 ખીસા વજરે તેમાંથી આવાજ કરે દોઢીઆ શાડાચાર

સુલ

ગાડીમાં બેસીને તાડી પીવા તે જાયજી
 થોડી બાઢી તાડી રહે તે ગાડીવાલાને પાયજી
 દશ બાર બાટલી પીને તે છાકતા બહુ થાયજી
 હાથમાં લઈ લાકરી રસતામાં તે મ્થરાયજી
 ભાડું ગાડીનું નહીં આવે, વત્તી વાત કરેતો ધાવે
 ચાલ એવી બદ ચાલે, એવા બદકાર—પીચ બેકના

ચોક—૨ ના

પછી દારીઆ થાય ખલાસ, રાખે દીલમાં મોટી આસ,
 જય મારવારીના પાસ, રૂપીઆ કારે દશ ખાર.
 ખારે રૂપીઆ લઇને લખી આપે પચીસની આર,
 ઢાઢએ ટોપી ગીરવે મારી, તેપર બે ત્રણ રૂપીઆ કારી.
 નામ મા ખાપનું વધારી, રમે મન્નાનો જુગાર,
 પો છઠ્ઠાથી વધારે ઘણો સરસ નીકલો રૂજગાર.

ગુલ

દસ ખાર જણ મલી રમે મન્નાનો જુગાર થમજેને ભાઈ
 માંગે સત્તી અંદર પરે ત્યારે તો સત્યાનાથ જય
 સત્તી પરે અંદર તે જીતો ને ખુશો દીલમાં તે થાય
 હારી ગયો રૂપીઆ બધા ત્યારે કરે તે હાય હાય
 જીતે કોઈ હોય દીલજન, હારે તેના ઘેર મોકાન
 પછી કરે તાનમતાન ચોરાદારીયા આપો ચાર-પીચથેકના

ચોક—૩ ના

રૂપીઆ બધા હારી આવે, ઢાઢને ધુતીને ખનાવે
 ઢાઢના ખીશા કતરી લાવે, કરે એવો વેપાર
 શીપાઈ ઝાલેતો સાંભે થઈને કરેતે મારા માર
 શીપાઈ બાંધે બાંધે હાથ, પછી કરે મુસકે તાત
 મારે પછવાડેથી લાત, જુવે સગલા નરનાર
 વગર ભાડાની કાથરીમાં જઈને કરે એક મોટા વીચાર

જઈને પડયો તે તુરંગમાં સાહેબ ધણી આ શું થયું
 માલ ધન જીતેલું મારા પાસેથી સરવે ગયું
 આવીને ફસયોછું બલામાં દુઃખ હુએ બધું સહયું
 પચીશ રૂપીયાનું કરજ હજીર મારવાડીનું રહયું
 ટાંતીઆ દેહશકથી લરભરે પગમાં બેરી લો ખરખર
 એવી મુશીબનો પરે શમજો દોસ્તદાર—પીચબેકના

ચોક—૪ થો

નીકલો તુરંગમાંથી બાહર પાછો કરે મારા માર
 લોહા નાખેછે કીટકાર તોખી માને નહીં યાર
 સફેદ ગલીમાં પોતાની રાંડોના તહાં જઈને કરે પુદાર
 તારો ખોટોછે સભાવ આજે શું કમાઈ તે લાવ
 બમે રમીઆવું દાવ મારી ખ્યારી તું છે નાર
 એવા જુગારી રમીને સદા ખાય રાંડોની ભાર
 અશરાફના થઈ છોકરા કમજત ના થાતા તમે
 ધોઆન ધરી આ વાતપર, જુગાર ના રમતા તમે
 લુચ્ચો સોદો જુગારીયો આ શેહેરમાં તે બહુ ભમે
 સંગત તેવાની કરી પસતાસો ખ્યારા કોઈ સમે
 અબદુલ્લહેન છંદ ગાય, શમજી મેહફીલ ખુશી થાય
 તેના દુશમનો ધભરાય, કહેછે બમનજી દીલદાર
 પીચ બેકના ધાણી બુતામ કરેતે ધણો ચમકાર ,

રંગ ત લંગ રી

સુરતના નાજણી પઠાણ

ચોક—૧ લો

નયા છંડ કીસાહે પુરાના સુરત શેહેરકા સુનો ખયાન
નામ જનોકા બદ્દરખાં દીલ્લીકા એક પઠાણ
નીકત્તા શેહેર દીલ્લીસે આશક સુરતમે આયા દીલજન
નવાખનેલી ઉતરનેકે તહીં ઉતકા હીયા મકાન
નીલમ, ચુની, હીરે, મોતી, માણકાકો લાયા ખાણ
નગર શેઠકી બેટી એક હુશનુંમેઆલા ચતુરસુબન

શેહેર

હરરોજ તાપીપર મીઆ નાનેકે તહીં જાતીથીવો
મલ્લમલકા કપડા પેહેનકર તાપીમે નાતીથીવો
નાજુક બદન પતલી કમર સખકો દીખલાતીથીવો
છોટી ઉમર પાઝમે પેજન સખકે તહીં જાતીથીવો

દાદરો

ચલી મર પાણીકા નારી, પઠાણકી આઘ સવારી
દેખકે સુરત આ પ્યારી, હુવા મદહોસ દીવાના.
ઘોરેસે ઉતરા આ જાતી, કહાકે ખરીરો આ રાણી
તુજપેહે અકેલ દીવાની, નહીં અખ હમકા સતાના.

આલ

ફેર એશી ખાત આ પઠાણને ફરમાઘ
ઊસ વખત આ નારી દીલમે બહોત ધલરાઘ.
ગુસામાં આવીને કહયું એ મુરખ સીપાઈ
ચલ દુર હટીજ નહીંતો થશે લડાઈ.

ઊરાન

પઠાણને ક્ષીર ઠહાં લો મુખસે સુન તું મેરી ખાત
મેં તુજપર આશક હુવા ચલ તું મેરે શાય.
નુરાની ચેહરા નારીકા દેખકે દીલમેથા હેરાન
નામ જીનોકા જાફરખાં દીક્ષીકા એક પઠાણ.

ચોક—૨ જો

નારી પઠાણને ઢવાલાગી સાંભલ વાત મારી હેવાન
નાર પરાઈ નથી લેવાતી તું મુરખ છે નાદાન.
નગર શેઠની હું છું છોકરી કેમ થયોછે તું અંજન
નથી સમજતો ખાપ મારો આવી લે તારો પ્રાણ.

શેહર

માન મારું કેહવું સાચુ રાખ દીલમાં યાદજી
ખાપ મારો સુરતનો શુભો કરશે તને ખરબાદજી.
સાંભલશે નહીં તારી કાઠ સુરતમાં આફરીઆદજી
તારા જવા મારાપરથી કએક થયા આજદજી.

હાદરો

પઠાણને કહી ક્ષીર ખાતજી, ચલ તું અખ મેરે શાયજી
છોડ નહીં તેરા હાથજી, કરે કયા ખાપલી તેરા.
મેં તો લાખો લડંગા, માર ક્ષીનાર કડંગા
નહીં મેં કીસ્સે દડંગા, જાફરખાં નામહે નામ મેરા.

આલ

સુંદર કહેછે કેમ કરેછે તું નાદાની
રસ્તામાં તું રોકીને લેલો એકલી જાની.
મુકીદે મારો હાથ ન કર બેઈમાની
હવે તાપી નદીએ જર નહીં આવું પાણી

ઊરાન

પેઠાણું બ્રવાદે મને લાગી યહાં બહુ વાર
તાપી નદીએ પાણી ભરવાના સોગંદ ખાધ લઉં યાર.
નહી છોરી ઉસ નારકા ઉસને કીયા જન અપના કુરખાંનં
નામ જીનોઠા બદ્ધરખાં દીલ્લીકા એક પઠાણુ.

ચોક—૩ જો.

નાહનેકા તહીં તાપી નદીપર તેરી બલા આવે કહે જવાન
નીત ઉઠ લોંદી તેરે હાજર રહેવેગી સુન ફરમાન.
નીલાવે તુજકા ગરમ પાણીસે મેરી લોંદીયાશુનધર ધીયાન
નહીં છોઈ તુજકા કુદરકા કલમાં છોરક પરલે કુરઆન

શેહર

નાર હારીને કહે હવે ઘેર લઈ જાઓ મને
કુરતની સુરવાલ લાવીને પેરાવો મને.
ભાઈ બેન માખાપને કાઈથી નથી દાવો મને
ધરની બેરીથી વધારે પ્રાણજી ચાહો મને.

દાદરો

બદ્ધરખાં નામ તમારું ઠેકાણે નામ લો મારૂં
જેરો સાહેબએ ઉતારો હવે દુનીઆમાં આ પ્યારા.
વેલા કાજને તેરાવો નીકામારેથી પરાઓ
શેજ કુલોનો કરાવો અરે દીલદાર હમારા.

આલ

જેકુ હોય તે અવરેથી કહી લેજો
તમે ઘેર મને લઈ જઈને દગો નહીં દેજો.
તમે રાતને દારો મારી મોહબ્બતમાં રેજો
કાઠ દારે મને છુંડી વાત તમોના દેજો.

ઊરાન

નાગર બ્રહ્મામણી શુન સુરતકી મગ પઠાણકે શાય
શુની ખપર માખાપને ફીર રહે ઓ મલતે હાય.
નહી માના કેહના આશકને કીયા દીલકા પરા અરમાન
—નામ જીનોકા.

ચોક ૪—થો

નાય રંગ કરવાડે લે ગયા શુનાડે યારા મીથી જખાન
નો જવાનને મચાયા ખુબ સોર સુરત દરમીયાન.
નસર સાહેરી અમરદાસકી દંગલમે તુમ શુનો નીધાન
નથે નીરાલે છંદ અલીમહમદકે મીશરેકા છાંદ.

શેહર

હીલ મીલ કરે દોનો જહાંમે એસ ઓર આરામજી
જશીથી સખજ પરી વેઠસાહીયા ગુલશામજી.
છંદ કોઇ એશા કહો જીસમે લો હોવે નામજી
ખીઆલ કુચ માલુમ નહીતો લો જખાંકો થામજી.

દાદરો

કહો કોઇ એશીતો ખાની, જીસમે હો હીંદી જખાની
કહો કોઇ કીસે કહાની, તુન દો તરફ સુનાઓ.
મેરા એ ખાઆલ નયા હે, તેરેહી છંદમે કહયા હે
સુનકે અખ બેઠ રહયા હે, તુતે છંદ ફરમે ન ગાઓ.

આલ

અખદુલહુસેનશે ક્યા ગાના ગાઓગે
માલુમ હુવા દંગલસે ભાગ જોઓગે.
ખમનજી ઓર ફરદુનસે સરમાઓગે
નસ. કહે પાલનસે ખતા ખાઓગે.

ઊરાન

ખંદી સખત મજમુન નીરાલે સુનો સલામે ખીઆલ
અગર સાહેરી હો તુમમેતો કહો એશી તકશાલ
નમકર કહેતા ઊસ આશકકા રહયા નામ નીશાં—નામ.

રંગત લંગરી

ખીઆલ સ્ત્રી ચરીત્ર

ચોક—૧ લે।

ધણે ખોટા સ્ત્રી ચરીત્ર કંઈક આશકના ગયા પ્રાણ
નાર દાઢની નથી થવાની સતકરી હીલમાં માન.
એક દીવસના શમે નારીએ કીધો બદનપર શઉ શીંગાર
હસી ખુશીથી શેલકરવાને નીકલી ઘેરથી બહાર.
અરધા રસ્તે ધુંસાઈ મળ્યો જોઈને આશક થઈ તે નાર
સુધ મુધ બુલીગઈ ને બુલીગઈ ધરનો ભરથાર.

દાઢરે।

છેરો પકડીને તે નારી કરેછે અરજી ખીઆરી
જરા વાત સમજેને હમારી.
અરે મારા વાલા ધુંસાઈ
શાયે લઈ ચાલોની જની.
હું તો બહુ થઈછે દીવાની
ભાવેના અનને પાણી.
તમે ના રાખો જીદઈ

આલ

અરે ધુંસાઈ કેવા લાગે સાંભલ સુંદર
હમે જાતે ધુંસાઈ નથી રાખતા કાંઈ ઘેર.

હમો નથી રાખતા ખાટલો ઘોડલો ખીસ્તરે

મુકી દે હમારો છેરો ના તુ ઢડે પર.

હાથ મરોરી છેરો છુરાવી ધુંશાઈતો ચાલ્યો દીલબન

—નાર ઢાઈની,

ચોક્ક—૨ જા

લાગી આગ તન બદન નારને, ધુંશાઈના પાછલ ચાલી
છેલ છખીલી વાત ના માને ઢાઈની મતવાલી.

પાછળ પાછળ ચાલી ધુંસાઈના મઠમાં કંઈ ના બોલીચાલી
ધુંસાઈ બોલો રાંડ ઢમ સતાવેછે ખાલી.

દાદરો

સાધુજી આવોની પાસે, કરોની પુરી આસે,
હવે દુનીઆમાં ઢમ થાશે, વાત કંઈ બોલો વીચારી.
જરા દીલમાતો વીચારો જીવ તરપેછે હમારો
હવે છાતીથી લગારો હુતો છું દાશી તમારો.

આત

ધુંશાઈ કેવા લાગો સાંભલ નારી

તું સાંભલની એક વાતછે હમારી.

છે તારો ધણી જલ્દી મ જીલમી બહુ ભારી

તું એનું માથું કાપી લાવની પ્યારી.

એટલી વાત સમજીને ઘેર આગલ આવી નાદાન—નાર.

ચોક ૩ ના

ધર આગલ આવી નારએ દીલમાં અપના કીધો વીચાર
અપના હાતથી એક ખંજર કારી કીધો તઈયાર.
સુતેલો ધણીને જોઈ પલંગના આગલ આવી નાર
તરસ ના ખાદો રાંડ ભુંડીએ ધણીપર કીધો વાર.

દાદરો

આધુજી હું હવે આવી, માથાને કાપીને લાવી,
તમે મને વેલી બોલાવી, આસ થઈ પુરી તમારી.
ધણીને મારયો પલંગપર, માથું લઈ આવી
રહ્યું ધર મારીઓ જવો કપુટર, હાથમાં લઈને કટારી.

ચાત્ર

તારે ધુંસાઈ બોલ્યો ખરખાદ કીધુ તારૂં ધૈર
તું મને નહીં જોઈએ લ્યાનતછે તારાપર.
કોઈ એવી નાર કમજત નહીં જોઈ સુંદર
ઠે લઈને હાથમાં મારે ધણીને ખંજર.
ધુંશાઈના ઠેહવાથી રાંડ ભુંડીએ લીધો ધણીનો જન
—નાર કોઈની.

ચોક—૪ થો

ધરના ધણીને મારી નાખીઓ નથી રાંડને લાજ શરમ
સાધુ વાસતે કીધા આપના ભુંડા કરમ
પેલા ધણીને મારી નાખ્યો પછી કીધું સરવે દાન ધરમ
અમરદાસએ રાંડનો ખોલી નાખ્યો સરવે ભારમ,

દાઢરો

રાંડ કમજત ધણીરે, મારયો ધરનો ધણીરે
 વાત આ કેવી ખતીરે, સમજે દીલદાર હમારા.
 કરજોના કોઈ એવીનારી, નહીતો થાશે બહુ પુવારી
 જન પણ જશે તમારી, જરા સમજોને પ્યારા.

આસ

મારયો ધણીને પછી રાંડ રંદાઈ
 અમદુરુદુમેનએ કીધી ધણી ચતુરાઈ.
 ખમનજી ખીઆસ ગાય સભામાં ભાઈ
 તુરાવાલાની થઈ જગમાં રૂસવાઈ.
 એવા ખીઆસછે કલ્હગીવાલાના
 સદા રંગીલાછે દીલજન—નાર કોઈની.

રંગત લંગરી

ચોક—૧ લો

માથુક તમારી યાદ કહું જ્યાં લગીછે મારા દમમાં દમ
 મુજ પાપીપર મયા રાખી કરજે રહમ સનમ.
 મેંતો તારા ઇશકમાં ફસયોછું જરા થોરોકર જીલમ સીતમ
 માફ કરીને તું મારા મુના રાખજે બરમ સનમ.

માયા મોહખ્યત રાખ મારાપર કબ્બુના કરજે ચસમ ગરમ
મે છું તારો ખીજનો નથી કોઈનો ફહમ વહમ.

મતવાના કોઈ દારે નથી જે લખ્યાછે મારા જનમ કરમ

—મુજ પાપીપર.

ચોક—૨ નો

મારના મને ગમની કટારી થયુંછે માફ જીસમ ગરમ
મરી ગયો છું યાદમાં તારી અરે મારા હમ દમ.

મને ચેનના તારા વીનાછે ફરી આંખે અગમ પંછમ
મેહેરખાનગી કરીને લહીલે તું દમ આદમ.

માફ કામ ખીજથી નથી હું ખાધ બેઠો લુએ કદમ કશમ

—મુજ પાપીપર મયા રાખીને.

ચોક—૩ નો

મલમ એવી તરાહનો કરી નાખે આ વરમ નરમ.

મારા દીલમાં પસંદ આંખેછે તારો રસમ પ્રીતમ

મુસલમાન યા હિંદુનો મને નહીં લાવે ઈલમ ધરમ.

માથું નમાવી હવે હું ચુપી લઉં તારા કદમ પદમ

માતીમાં સરવે મક્કી જવાના જનમ ઇશમ—મુજ પાપી.

ચોક—૪ થો

મુરસદ હમારા અમરદાસ જા કદી કરેના કલમ વીલમ
મોજ મજમાં ગાયને છંડ કરે આ રકમ ખતમ.

પીલો મજ અખદુલદુશેનને ઈનામમે સખ આખે જમજમ

મદદથી તેની કુર થયો તેનો હમ ગમ;

મીસરા કોઈ એસા લાના ગાજે ખીઆલ અકરમ તીંડરમ.

ખરી રંગત

ખીઆલ ગુજરાતી

ચોક—૧ લો

પરનારીની સંગત નહી કરતા કરશેતો આખરછે મરણ
 પરનારી નહી થાશે દોઢની મારી વાત સમજેની શબ્દન.
 ધરની નારી હોય રૂપાલી તોપણ લાગે તે નકારી
 પર નારી હોય કાલી કાચલ તો પણ લાગે ખ્યારી.
 ધરની નારીને હુખે મારી ઘણી થાય તે દુઃખ્યારી
 ચુરમો કરીખાય પરનારીને બેસી ફરે ઘોરે ગારી.
 ધરની નારી કંટી ચાતે પરનારી કરે શારા ભોજન
 પરનારી નહી થાશે દોઢ મારી વાત.

ચોક—૨ નો

પરનારીને ખ્યાર કરીને રોજ ખુશી થઈ થઈને ફરે
 ધરની નારીને જોઈ જોઈને ધરમાં આવી રોજ લરે.
 પરનારી પૈસો માંગેતો રૂપીઆથી તે મોજ કરે
 પરનારી જે અપની થાયતો શામાટે દોઢ લગ્ન કરે
 પરનારી નહી થાશે દોઢની—

ચોક—૩ નો

પરનારીની સંગતમાં ધન મોલ અપનો ગમાવેછે
 પરનારી જે જરાં લરેતો હાથ જોડી સમજવેછે.

સારે સારે મેવો લાવીને પરનારીને ખવરાવેછે
 ધરની નારી મનમાં જુરે તેને નહી કહી બોલાવે.
 ધરની નારીને રોજ તે મારે પરનારીના જઘ યુએ ચરંસુ
 પરનારી નહી થાશે કોઈની.

ચોક—૪ થો

સુખ સમે સહુ ઢાઢ અપના કરે મોડેથી મીઠી વાત
 દુઃખ સમે મો મરોડી દેસે—પરનારી જનો કમજાત.
 દુઃખ સુખ સમજેછે ધરની નારી કરે ફકર તે દારો રાત
 અખદુલહુશેન ઊસતાદ કદી નહી ધરે પરનારીનો હાથ.
 અલીલાઈ સહુ ખીઆલ રશીલાં ગાય કરીને થાય મગન
 પરનારી નહી થાશે ઢાઢની.

ખ રી રંગ ત

ખીઆલ પરનારી.

ચોક—૧ લો

નાર પરાઈ આ દુનીઆમાં ઢાઢની નથી થઈ થાશે
 અગર કરશે મોહજ્યત તેનાથી ઈજત આગર સહુ જશે.
 નાર પરાઈથી મોહજ્યત હું કરીને ખહુ થાકાછે ચાર
 માલ મતા સહુ ખાઈ ગમને લુતી લીધુ મારૂ ધર ખાર.
 એના પછવારે થઈને દીવાનો તજી દીધા કુટુંબ પરિવાર
 આ દુનીઆમાં એવી નારથી કદી ના રાખે ઢાઢ દરકાર.
 વગર પૈસેથી ઢાઢ નહી પુછે પૈસો હશેતો સહુ ખાશે
 અગર કરશે મોહજ્યત તેનાથી.

ચોક્ક—૨ ના

પૈસો તમારા પાશે હશેતો રાંડો પણ કરશે મીથી વાત
 વગર પૈસેથી જસો ઘેર તેનાતો ખાસો મુઠ્ઠી લાત.
 પૈસો હશેતો લુતી લેશે ઉતરશે ખાલી હાત
 માલ ખજનો ખોદ કરીને પછી કરશે ઘણો ઉતપાત.
 દોસ્ત પણ તમારા દુસમન થઈને બેસાડશે નહીં પાશે
 અગર કરશે મોહખખત.

ચોક્ક—૩ ના

માલ મના સહુ થઈ રહેશેતો પછી તમે ચોરી કરસો
 શેઠ સાહુકારના ઘર ફારીને પાછુ રાંડનુ ઘર ભરસો.
 ચકરાઈ જશો એક દીવસ તમેતો વગર મોતે ખ્યારા મરસો.
 એવી એવી વાતોના અંદર કદી નહીં ભજિશાગર તરસો.
 પાક ઈશક જે દોષ કરેછે તેની થાય પુરી આસે
 અગર કરસો મો.

ચોક્ક—૪ થો

અમરદાસ ઉસતાદ કહેછે સમજો વાત રાખીને ધીયાન
 પર નારાની સંગત કરશેતો આખર થશે હેરાન.
 અમદુત્તહુશેન સાહેરના અંગ પર પાંચ રંગના ઝિરે નીશાન
 ગમન છ સઉ ખીઆત રશીલા ગાય કરે પુરો અરમાન;
 અલીમાઈના સાંભે બેસીને હવે તું મુરખ શું ગાશે.
 અગર કરસો મો.

રંગત છોટી

ખીઆલ ગુજરાતી

ચોક—૧ લે।

હવે ધણી વગરના કરસુ કેમ ગુજરો .
 કાઈ આવીને ઈનસાફ કરો હમારો.
 હું ખાર વરસની હતી હુખાલક નાની
 તે દીવસના મુઠીને ગયાછે મારા પ્રાણી.
 હવે તેર વરસની થઈ લો આવી જુવાની
 મને ધણી વગર નહીં ભાવેછે અનને પાણી.
 મારા ઘરમાં સાસુ સુકન બોલે નઠારો
 કાઈ આવીને ઈનસાફ કરો હમારો.

ચોક—૨ ના।

જેગન વેશ લઈ જવું ધુંધવા વનમાં
 હું ધણી વગર તરપુછું મારા મનમાં.
 સહુ સેહેલીઓ મારી રહેછે મગનમાં
 હું રાત ને દાહડો ખાવું છું એવી અગનમાં.
 મારો હાલ જોઈને જરાતો દીલમા વીચારો
 કાઈ આવીને ઈનસાફ કરો હમારો.

ચોક—૩ ના।

કહોની બેની હવે ધણી વગર શું કરીએ
 બેહેતર દુનીઆમાં ઝેર ખાઈ મરીએ.

કહાં લગી ધણીને યાદ કરીને રડીએ
 આ દુઃખ નથી સહેવાતું કુવે જઈ પડીએ.
 સંસાર મને કંઈ નથી લાગતો સારો
 કાંઈ આવીને ઇનશાફ કરો હમારો.

ચોક—૪ થો

થઈ ખુશી નારને ધીણુ મળ્યો તેને આવી
 અમદુલહુસેનએ પછી તેને સમજાવી.
 ખમનજીના શારૂ મીઠાઈ મેવા લાવી
 અલીભાઈએ ખોલામાં બેસી ખવરાવી;
 ક્યાં લગી બલાપો કરું હુ તારો.

રંગત દોર કરી ખીઆલ ગુજરાતી

ચોક—૧ લો

કરો માખાપની શેવા, સ્ત્રીના કવાથી પુરૂષો
 લાગ્યા જુદા રેહવા.
 માખાપો તમને જનમ આલે, નવરાવી ધવરાવીને
 તમને શારી રીતે પાલે.
 જતન સહુ કરીને સંભાલે, ખ્યાર મોહખ્યત કરીને
 તમને હશે બોલે ચાલે.
 કામ નહી કરજો તમે એવા, સ્ત્રીના કવાથી પુરૂષો
 લાગ્યા જુદા રેહવા.

ચોક—૨ ના

હવે તમે મોટા થયા જાણી, માખાપોને મુકી
 દીધાથી કીધી છે નાદાની.
 સાંભલો મારી શાચી વાણી, માખાપોને મુકી
 દીધાથી થઈ છે બહુ બે ઈમાણી.
 મળ્યા છે તમને એવા તેવા, સ્ત્રીના કવાથી પુરૂષો
 લાગ્યા જુદા રેહવા.

ચોક—૩ ના

મલશે તમને તો ઘણી નારી, માખાપ નથી
 મલવાના તમારી અકલ ગદ્ય મારી.
 વાત કદ શમજેની વીચારી, માખાપોથી જુદા
 રહીને શું થયા છે વેપારી.
 લાગો છો કડવા ઝેર જવા, સ્ત્રીના કવાથી પુરૂષો
 લાગ્યા જુદા રેવા.

ચોક ૪—થો

વાત શું આગલ હવે કહીએ, દીલતો એવું થાય
 અમર આશકની શાથે રહીએ.
 જુલમ આ ક્યાં સુધી ખમએ, સાંભલી સાચા
 સુકન સાગરીત હુસેનના થઈએ.
 ખવરાવે મીઠા તમને મેવા, સ્ત્રીના કવાથી પુરૂષો
 લાગ્યા જુદા રેવા.

ખરી રંગત

ખીઆલ ગુજરાતી

ચોક—૧ લો

અરે ભાઈએ ભહુ મને થયો વધારો સપનામાં
 આવી નાર એક ચતુર સોહાની મને જગારો સપનામાં.
 મોઢેથી મીઠી મીઠી વાતો મને બોલી તે સપનામાં
 આવોની વાલો હલી મલીને રમએ હોલી સપનામ.
 નાખી હાથપર હાથ મારાતે કરે થયોલી સપનામાં
 જરની બુઢાદાર મને દેખારી ચોલી સપનામાં.
 હશીને કેવા લાગી વાલો મારી અગત બુજવો સપનામાં
 આવી નાર એક ચતુર સોહાની.

ચોક—૨ નો

કીધો સરવે શીંગાર દેખારો ભપકો ભારી સપનામાં
 હુએ પણ હલી મલીને રાત ગુજરી સપનામાં.
 નથી કોઈએ દીથી નહીં મલશે એવી નારી સપનામાં
 મીઠી મીઠી વાતો કરે મને લાગે કટારી. સપનામાં.
 હુએ સરવે લુટાવી દીધો ધણ માલ આ મારો સપનામાં
 આવી નાર એક ચતુર સોહાની.

ચોક—૩ નો.

હુતો થયો દીવાનો જોઈને બાલો જોમન સપનામાં
 હુએ સરવે લુટાવી દીધું મારૂ મન સપનામાં.

તરેહ તરેહના પ્યારીએ કીધા ભોજન સપનામાં
જ દુનીઆના કારણ હતા તે કીધા કારણ સપનામાં.
કુલોની સેજનો રાતના થયો બગારો સપનામાં
આવી નાર એક ચતુર સોહાની.

ચોક—૪ થો

અમરદાસ ઉસતાદ હમારા છંદ બનાવે સપનામાં
નવી નવી રંગતો નીરાલી ચાલ ચલાવે સપનામાં.
અબદુલહુસેનને ખીજી નારી ઘણી શતાવે સપનામાં
પણ તે નાર મુકીને ખીજી નાર નહી ભાવે સપનામાં.
અલીભાઈની લક્તિ કરીને બેઠો ખીચારો સપનામાં
આવી નાર એક ચતુર સોહાની

રંગત લંગરી

ખીઆલ મુસલમાની

ચોક—૧ લો

યાદ આઘ એક ખાત મુજ મે જોખી તુમે સુનાતાજી
ધશ દુનીઆમે લલા ના મરયો કીસીકી માતાજી.
નવ મહીને તક રખા શીકમમે અપની દીલદાર
બહાર આએતો ઉસને નીલાહ ધુલાકર લીઆ સમાર.
બોશે લીએ ગોદીમે ખીઠાયા ચુમ ચામકર કીયા પ્યાર
ખરી જતનશે અપની અમ્માને હમે પાલા એ યાર.

શેહર

રોને લગે જીસ વખત હમ માતા કહે લલકારજી
 ચુપ રહો બચ્ચે મેરે કહેને લગી એક બારજી.
 ઝુલેમે હમકુ ઝુલાએ સમઝા રહી બે સુમારજી
 જીલમો સીતમ હમને કીએ માતા ના હુધ બેઝરજી.
 સુખમે ભાધ બેન એર સ્ત્રી દુઃખમે કોઈ નહી આતાજી
 ઇશ દુનીઆમે ભલા ના મરયો કીસીકી માતાજી.

ચોક—૨ ના

એક રોજકા જીકર કહુ મેં બાત જરા અએ શુનો રોજન
 આધી રાતકા વખતયા ખુબ તરાહશે રોએ હમ.
 માતા પીતા જગ બીથે માતાકુ બોહોતશા આયા ગમ
 નીંદજે બાપકી ગદતો ખુબસે મારા ખુદા કરમ.

શેહર

બાપકા હાથ થામકર માતાને સુખશે ચું કહા
 સરમખી આતી નહીં તુજકા જરા અએ બે હયા.
 પુતતો તેરા હે અએ આતી નહીં કુચલી હયા
 માર મત બચ્ચેકુ મેરે હૈ મેરી ઉસપર મયા.
 માતા હુધ ગમગીન ઉસસે ના ખાના પીના ભાતાજી
 ઇશ દુનીઆમે ભલા ના મરયો કીસીકી માતાજી.

ચોક—૩ ના

ધુલ કીચમે ખેલકર આએ અમમાં અપની નીલાતીહે
 નીલાહ ધુલકે માતા ગોદમે અપની ધુલાતીહે.
 અવ્વલ હમકુ ખીલા પીલાકર પીછે માતા ખાતીહે.
 ઢાઘળી લરકા હમે ગાલીદે ઉને ધમકાતીહે.

શેહર

દીનપર દીન માતા હમારી બહોત ક્ષીર ચાહને લગી
 હો ગએ ખીમાર એકદીન બહોત ધખરાને લગી.
 તાપ ઝોર ખાંશી એ હમકા બહોત આને લગી
 લા દવાએ ડાકટરકો હમકા પીલવાને લગો.
 નરક મુત સખ ઊઠાયા ઊસને એશા કોન ઉઠાતાજી
 ઇશ દુનીઆમે લલા ના મરયો કીસકી માતાજી.

ચોક—૪ થો

ગયા લરકપણુ આઈ જુવાની સોલા ખરશકી હુધ ઉમ્મર
 માતા કહેતો બેઠા તુમ જવો ઇલમ શાખો દીલખર.
 ઈલમ હુનર સખ સીખચુકે ક્ષીર ઉસમે કુચ્છ નરહી કશર
 બહોત રૂપેએ જમાં કરદાએ સભી માંકુ લાકર.

શેહર

ધન માત્ર શારા ખરચકર માતાને મેરી સાદી કરી
 ક્ષીર ગએ ઝોરતકે સંગમે ખુબકીની દીલભરી.
 આંદશા ચેહરાથા ઉસ ઝોરતકા ઝોરથી એ ગુલપરી
 શાદી જહાંમે દેખનેકા આનકે રમયત ખરી.
 ખીન માતાકે કહો જહાંમે કૌન એ ધુમ મચાતાજી
 ઇશ દુનીઆમે લલા ન મરયો કીસીકી માતાજી.

ચોક—૫ મો

એક રોજકા જીકર શાદીકે કપરે પહેનકર નીકલે બહાર
 શાશ બહુકી ભલાલો ઘરમે બહોત હોગઈ તકરાર.
 ગાલી ગુફ્તા હુધ બહોતશી ઝોર હુધ વાંહ મારામાર
 ઉશી વકત હમ આએ ઘરમેતો કહે ઝોરત લલકાર.

શેહેર

ઝોરત લગી કહેને તુમારી માતાને મારા શજન
 મારભી મારી બહોતશી ઈથ લીએ દુઃખતા બદન.
 ખુન હાતોસેહે જરી ઝોર લગી તનમે અગન
 રાતકુ ખીજમત તુમારી ક્યું કડંગી મન મોહન.
 ઇતની ખાતે સુનકે માંકે પાસ ગયા ઝુજલાતાજી
 ઇશ દુનીઆમે લલા ન મરયો કીસીકી માતાજી.

ચોક—૬ થો

જે જે ખાત કહી ઝોરતને ઝોભી સખ સુનલી સારી
 લેકે હાથમે એક લકરીસે ફીર માંકુ મારી.
 લાતે મુક્કી ઝોર તમાચે મારકે કીની દુઃખયારી
 સુનો દોસ્ત લગી માંસેલી બહોત ઝોરત પ્યારી.

શેહેર

ખાતે લરકપણકી શભી દીલસે ગયા ઝો બુલજી
 જે કરી ખીજમત યો માતાને હુઈ સખ હુલજી.
 અખદુલદુસેન આશક કહે એ ખાત શુન અનમુલજી
 માંકી મોહખતમે લલા અચપનસે હે મસગુલજી.
 ખમનજીને ખીઆલ રસીલે આજ સભામે ગાતાજી
 ઇથ દુનીઆમે લલા ન મરયો કીસીકી માતાજી.

રંગત ખરી

ખી આ લ ગુ જ રા તી.

ચોક—૧ લો

માખાપોને પેલી સીખામણુ કરજે લગન તમે કરીવીચાર
 આજ કાલની નાદાન છોકરી ધણો પસંદ કરે ભરથાર.

પાલી પોશી માખાપોએ મોતી થઈતો તેને પરનાવી
દશદીવસ ધણીના ઘેરતો એ દીવસ પીઅરમાં રહી આવી
એક દીવસના શમે તેના માખાપોએ તેને સમજાવી .
અરે મારો દીકરી તું એવા લક્ષણ ક્યાંથી શીખી લાવી.
તજ દીધા માખાપ લાઇ એન કીધો ધણીને ગલાનો હાર
આજ કાલની નાદાન છોકરી ધણે પસંદ કરે ભરથાર.

ચોક—૨ ના

દીકરી માતાને કેવાડાગી માતા હુંહતી જ્યાંલગી કુંવારી
ત્યાંલગી મારી માતા તારી ખીજમત કીધી ધણી ભારી.
રડીને માતા કેવા લાગી કીધી મને તેએ દુઃખીયારી
નાનપણમાં દુધ પીધુ તેએ જીલી ગઈ મારી પીયારી.
નાનો હુતી ત્યારે રડતો રમતોહવે તુંએ દીઠો સંસાર
આજ કાલની નાદાન છોકરી.

ચોક—૩ ના

એવી વાત કરસેતો માતા તારા ઘેર નહી આવ્યાની
મારો ધણી મારો વાહલો પ્યારો એના ઘેર હું જવાની.
રડીને તું સહુ વાતો કરેછે હવે મને સમજવાની
મારો ધણીનો હું છું વાલી તારી કદી નહી થાવાની.
તજ દીધો શહુ કુટુંબ કખીલો કીધો ધણીને ગલાનો હાર
આજ કાલની નાદાન છોકરી.

ચોક—૪ થો

એટલી વાતો કહીને નારી આલીગઈ તેના ધણીના સાથ
હસી ખુશીથી ધણીના સાથે વાતો કીધી વલી આખી રાત.
માખાપોને દુઃખ દેછે તે નાર ધણી કેવાઈ કમજાત
અખદુલહુસેન ઉસતાદ કચુ નહી પકરે એવી નારીનો હાથ.
એવી વાત પુછવી હોયતો ખમનજીને પુછો દીલદાર
આજ કાલની નાદાન છોકરી.

રંગ ત સી ક સ તા

ખીઆલ મુસલમાની

ચોક—૧ લો

ન ઇતની આંખે નીકાલો સાહેબ કરી ચલાહ ક્યા તુમને
લલાહે

જે કટલેકરના હોવેતો કરલોએ તેગહે ઓર હાજર ગલાહે.
ગર હરગીજ નહીહે હમકા તુમારે કદમોપે બલાહે
લો ખીઓ ખંજર રખો ગુલુપર કરો હમારાલી ફેસલાહે
તુમારે રૂથેસે મેરે જની હમારા તન ઓર અદન જલાહે
જુલમ સીતમ હમ ઉઠાવે ક્યું કર ખુદાયા હમપર
કેશી ખલાહે

મીશાલે માહી તરપ રહાહુ એ દમતો આફતમે યું ચલાહે
જે કટલે કરના.—

ચોક—૨ જો

મારેહે તુમને કહી આશકાફું કરીહે લાખોકી કરખલાહે
જરાતો શમજે સીતમ ગરોકા કહીલી મારોહુવા જલાહે
જુલમો સીતમ તુમ કરો લો હમપર હમારે સરપર
રખખુત ઉલાહે

કરો સહાદત યહાં હમારી મગર વાં જન્નતકા દર ખુલાહે
હીશાખ હમારા ઓર તુમારા અદલકે કાંટેમે જ તુલાહે
જે કટલે કરના.—

